

«Βόμβες» και «μαϊμούδες» στο τραπέζι μας

Τα ορυκτέλαια και τα περιττώματα, οι «βρωμιές» χωρίς σύνορα και ο πέλεκυς του 1 εκατ. ευρώ

ΝΕΟ ΜΕΓΑΛΟ διατροφικό σκάνδαλο αποκάλυψαν οι έλεγχοι του Ενιαίου Φορέα Ελέγχου Τροφίμων (ΕΦΕΤ). Τέσσερις μεγάλες εταιρείες διακινούσαν αδίστακτα στην αγορά μολυσμένα τρόφιμα και προϊόντα-«μαϊμού».

Σουσάμι με περιττώματα ζώων ο ένας επιχειρηματίας, προμηθευτής ένα σωρό μεγάλων εταιρειών παραγωγής τροφίμων.

Ηλιέλαιο με ολίγη από ορυκτέλαιο ο άλλος, ιδιοκτήτης σουπερμάρκετ από αυτά που υποτίθεται ότι είχαν αποσύρει από τον Μάιο του 2008 τις ένοχες παρτίδες.

Ένας ακόμη - επίσης ιδιοκτήτης γνωστής αλυσίδας - «φύλαγε» τρόφιμα σε επικίνδυνες για την υγεία του καταναλωτή συνθήκες. Και οι «βρωμιές» δεν σταματούν στα σύνορα.

Η τέταρτη εταιρεία, μία από τις μεγαλύτερες εξαγωγικές της χώρας, έστειλε στις αγορές του εξωτερικού κάθε είδους γαλακτοκομικά προϊόντα- «μαϊμού», τα οποία μάλιστα πουλούσε ακριβά ως δήθεν Προστατευόμενης Ονομασίας Προέλευσης. Λευκό τυρί για φέτα, επιδόρπια για γιαούρτη, γάλα σκόνη για φρέσκο.

Οι ελεγκτές του Ενιαίου Φορέα Ελέγχου Τροφίμων (ΕΦΕΤ) δεν πίστευαν στα μάτια τους με όσα είδαν στις τέσσερις μεγάλες εταιρείες παραγωγής τροφίμων ή διάθεσης πρώτων υλών. Πρόκειται για τις μεγαλύτερες υποθέσεις απάτης και παραπλάνησης του καταναλωτή που έχει χειριστεί ο Φορέας τα τελευταία χρόνια, ορισμένες και με ποινικές προεκτάσεις. Ο πέλεκυς από την υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων κυρία Κατερίνα Μπατζελή για τις τρεις σοβαρότερες υποθέσεις αναμένεται να είναι ιδιαίτερος βαρύς- ο ΕΦΕΤ τιμώρησε ήδη την τέταρτη με πρόστιμο που έφθασε στα 60.000 ευρώ. Σύμφωνα με κύκλους του υπουργείου, τα πρόστιμα θα είναι από τα υψηλότερα που έχουν ποτέ επιβληθεί σε εταιρείες τροφίμων - σε μία από αυτές μπορεί να φθάσει και στο 1 εκατ. ευρώ. Και αυτή είναι μόνον η αρχή του νήματος, καθώς τη σκυτάλη για ορισμένες από τις υποθέσεις έχουν αναλάβει επιπλέον οι «Ράμπο» της Υπηρεσίας Ειδικών Ελέγχων (ΥπΕΕ).

«Ρώσικη ρουλέτα» σε βάρος της δημόσιας υγείας συνεχίζουν να παίζουν μεγάλες εταιρείες τροφίμων στην Ελλάδα. Χαρακτηριστική είναι η περίπτωση εταιρείας στην Κεντρική Ελλάδα η οποία απασχολεί τις αρμόδιες Αρχές ήδη από τις αρχές του 2008. Τότε στις εγκαταστάσεις της βρέθηκαν δεκάδες τόνοι σουσαμιού με περιττώματα τρωκτικών και σκύλων καθώς και με απεκκρίματα πουλιών. Η παρτίδα προερχόταν από το Σουδάν και είχε

λήξει το 2006. Αξίζει να σημειωθεί ότι μεγάλες βιομηχανίες αρτοποιασμμάτων προμηθεύονταν πρώτη ύλη από τη συγκεκριμένη εταιρεία. Μετά τον πρώτο έλεγχο η εταιρεία σφραγίστηκε και θεωρήθηκε ότι η υπόθεση έληξε. Ωστόσο λίγους μήνες νωρίτερα ελεγκτές του ΕΦΕΤ πραγματοποιώντας έλεγχο ρουτίνας σε αρτοποιηχανία της Βόρειας Ελλάδας ανακάλυψαν εκατοντάδες σάκους με σουσάμι που **προέρχονταν από τη «σφραγισμένη» εταιρεία**, συνολικής ποσότητας 31.550 κιλών.

Τόνοι σουσάμι σε κρυφή αποθήκη

Ανεξαρτήτως των ελέγχων του ΕΦΕΤ, οι υπάλληλοι του δήμου όπου εδρεύει η «σφραγισμένη εταιρεία» προχώρησαν, ύστερα από καταγγελία πολίτη, σε δεύτερο έλεγχο και **εντόπισαν μια κρυφή αποθήκη στην οποία βρήκαν αποθηκευμένους και άλλους τόνους ακατάλληλου σουσαμιού, μέρος των οποίων είχε προμηθευτεί η αρτοποιηχανία στη Βόρεια Ελλάδα**. Σημειωτέον ότι το σουσάμι αποτελεί βασική ύλη για την παρασκευή πολλών προϊόντων - περιέχεται σε κουλουράκια, παστέλια, λουκούμια, ψωμιά κ.ά. Ακόμη χρησιμοποιείται για την παραγωγή σησαμελαίου και ταχινιού, τα οποία περιέχονται σε πολλά άλλα τρόφιμα. Ο συγκεκριμένος προμηθευτής δε εφοδίαζε από την αποθήκη του σειρά γνωστών εταιρειών σε όλη τη χώρα οι οποίες παρασκευάζουν τα συγκεκριμένα προϊόντα. Ο φάκελος της υπόθεσης προωθείται από τον ΕΦΕΤ στο γραφείο της υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης για επιβολή υψηλού προστίμου (σημειωτέον ότι ο Φορέας μπορεί να επιβάλει πρόστιμο ως και 60.000 ευρώ). Ο φάκελος της υπόθεσης διαβιβάστηκε και στη Δικαιοσύνη.

Κομπίνες με γαλακτοκομικά

Μία από τις μεγαλύτερες απάτες στον τομέα των τροφίμων ανακάλυψε ο ΕΦΕΤ σε γαλακτοβιομηχανία της Θεσσαλίας. Μάλιστα **οι παρανομίες της εν λόγω εταιρείας μπορεί να επισύρουν συνολικό πρόστιμο- και για τα πέντε σοβαρά παραπτώματα που εντοπίστηκαν- ως και 1 εκατ. ευρώ**. Πρόκειται για μία από τις μεγαλύτερες ελληνικές εξαγωγικές εταιρείες γαλακτοκομικών προϊόντων, η οποία προωθεί στο εξωτερικό και προϊόντα ΠΟΠ (Προϊόν Προστατευόμενης Ονομασίας Προέλευσης). Όπως είπαν μιλώντας στο «Βήμα» στελέχη του υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης, σχεδόν όλα τα προϊόντα της εταιρείας τα οποία ελέγχθησαν ήταν νοθευμένα. Με άλλα λόγια, η φέτα δεν ήταν φέτα αλλά απλό λευκό τυρί- ίδιο με αυτό που κάποτε διαφήμιζαν ως φέτα οι Δανοί, με αποτέλεσμα να προσφύγουμε στην ΕΕ για να κατοχυρώσουμε την αποκλειστικότητα της ονομασίας-, η γιαούρτη δεν ήταν γιαούρτη αλλά επιδόρπια, το φρέσκο γάλα που αναφερόταν ως συστατικό των προϊόντων ήταν στην πραγματικότητα γάλα σε σκόνη κτλ. Σύμφωνα με στελέχη των υπηρεσιών που χειρίζονται την υπόθεση, η εταιρεία έχει τη μορφή... Λερναίας Ύδρας. Τα προϊόντα της κυκλοφορούν με δέκα διαφορετικές επωνυμίες. *«Κλείνει η μία και ανοίγει αυτομάτως άλλη»*, λένε χαρακτηριστικά. Για τη συγκεκριμένη γαλακτοβιομηχανία έχουν ξεκινήσει παράλληλα άλλοι δύο έλεγχοι, μία από την Υπηρεσία Ειδικών Ελέγχων αλλά και άλλη μία από το υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης, καθώς η εταιρεία είχε λάβει επιδοτήσεις από το Γ Δ ΚΠΣ. Στην περίπτωση που ο έλεγχος εντοπίσει «κομπίνες» και με τα κοινοτικά χρήματα ο δρόμος οδηγεί αναγκαστικά σε αίτημα της ΕΕ για

επιστροφή των κονδυλίων. Η υπόθεση βρίσκεται ήδη στο γραφείο της κυρίας Μπατζελή για την επιβολή προστίμου.

Φαγητά με σκουπίδια

Υπότροπο για δεύτερη φορά βρέθηκε κατάσταση μεγάλης αλυσίδας σουπερμάρκετ στα βόρεια προάστια της Αθήνας. Τον Ιούνιο του 2007 είχε επιβληθεί στο ίδιο κατάστημα πρόστιμο 10.000 ευρώ, ενώ σήμερα προτείνεται από τον ΕΦΕΤ επιβολή προστίμου ύψους 70.000 ευρώ για παραπλάνηση καταναλωτών, απουσία HACCP (σύστημα το οποίο προσδιορίζει τους υγειονομικούς κινδύνους που επηρεάζουν την ασφάλεια των προϊόντων) και άδειας, καθώς και για ανεπαρκείς συνθήκες υγιεινής. Αξίζει να αναφερθεί ότι και σε άλλα καταστήματα της συγκεκριμένης αλυσίδας σουπερμάρκετ έχουν επιβληθεί πρόστιμα από τον Φορέα για παρόμοια παραπτώματα. **Έτοιμα φαγητά παρασκευαζόμενα σε άθλιες συνθήκες και τρόφιμα αποθηκευμένα σε αποθήκες βρώμικες, όπου ανάμεσα στα κιβώτια σωρεύονταν απορρίμματα κάθε είδους.** Και σε κάποια ψυγεία ληγμένα και αλλοιωμένα προϊόντα, που, όπως δικαιολογούνταν στους ελεγκτές οι υπάλληλοι, τα είχαν βάλει στην άκρη για να τα αποσύρουν και ξεχάστηκαν...

Φρέσκο... λάδι με ορυκτέλαια

Πρόστιμο 60.000 ευρώ επέβαλε ο ΕΦΕΤ σε κατάστημα μεγάλης αλυσίδας σουπερμάρκετ στα ράφια του οποίου βρέθηκαν, μήνες μετά το διατροφικό σκάνδαλο με τα ορυκτέλαια, ποσότητες «εμπλουτισμένου» ηλιελαίου. Στο συγκεκριμένο κατάστημα είχε επιβληθεί το 2008 από τον πρώην υφυπουργό Ανάπτυξης κ. **Γ. Βλάχο** προσωρινή αναστολή της λειτουργίας του για δύο εβδομάδες, επειδή επέμενε να διαθέτει τα μολυσμένα ηλιέλαια, ενώ ήδη είχε ξεσπάσει το σκάνδαλο και όλες οι επιχειρήσεις της χώρας είχαν ενημερωθεί ότι πρέπει να αποσύρουν τις ύποπτες ποσότητες. Το σκάνδαλο του νοθευμένου με ορυκτέλαιο ουκρανικού ηλιελαίου ξέσπασε για πρώτη φορά τον Μάιο του 2008. Ο χειρισμός της υπόθεσης από τις αρμόδιες ελληνικές Αρχές είχε τότε αναδείξει για άλλη μία φορά την ανεπάρκεια και την αναποτελεσματικότητα του συστήματος ελέγχου τροφίμων στη χώρας μας. Την πολυδιάσπαση των υπηρεσιών ελέγχου και τις ελλείψεις προσωπικού έχουν επισημάνει πολλάκις οι κοινοτικοί επιθεωρητές στις εκθέσεις τους για την ασφάλεια των τροφίμων στην Ελλάδα. Παρά τις ανεπάρκειες του συστήματος, υποτίθεται ότι τα λάδια τότε αποσύρθηκαν αλλά, όπως αποδεικνύεται τώρα, κυκλοφορούσαν για μήνες και μπορεί σε κάποιες επιχειρήσεις να κυκλοφορούν ακόμη.

Συζήτηση για το μέλλον του ΕΦΕΤ ζητούν οι υπάλληλοι

Και ενώ η κατάσταση στην αγορά μόνο ειδυλλιακή δεν είναι, δύομισι μήνες μετά τις εκλογές ο Σύλλογος Μόνιμων Υπαλλήλων του ΕΦΕΤ περιμένει ακόμη την υλοποίηση των προεκλογικών εξαγγελιών του ΠΑΣΟΚ για την αναδιοργάνωση και ενίσχυση του Φορέα. Οπως αναφέρεται στην τελευταία ανακοίνωση του συλλόγου, *«σήμερα, εννέα μήνες μετά την καταψήφιση από το ΠΑΣΟΚ της τροπολογίας για τη μεταφορά του ΕΦΕΤ στο υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης, αναμένουμε την πρωτοβουλία της κυβέρνησης για υπαγωγή του ΕΦΕΤ στο υπουργείο, το οποίο θα έχει ως βασική πολιτική την προστασία των καταναλωτών»*. Σύμφωνα με τους εργαζομένους στον ΕΦΕΤ, η υπουργός Αγροτικής

Ανάπτυξης δεν έχει ακόμη δεχθεί να συνομιλήσει μαζί τους. Εκείνο που επιθυμούν - «*με δεδομένη πλέον τη συστηματική προσπάθεια απαξίωσής του*» όπως αναφέρουν οι ίδιοι - είναι μια απάντηση της κυρίας Μπατζελή στα εξής:

- Είναι πολιτικά αποδεκτό ο ΕΦΕΤ να παραμένει σε ένα υπουργείο το οποίο αρμοδιότητα έχει την άσκηση πολιτικής για την ανάπτυξη της γεωργίας και της κτηνοτροφίας και ως εκ τούτου εξυπηρετεί συμφέροντα αντίθετα με αυτά που διασφαλίζουν ένα αποτελεσματικό σύστημα ελέγχου τροφίμων σχεδιασμένο για την προστασία του καταναλωτή;
- Υπάρχει σχεδιασμένη εθνική πολιτική για τον επίσημο έλεγχο των τροφίμων από το ΥΠΑΑΤ, όπως συμβαίνει στα άλλα κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης;
- Τι συμβαίνει με τα όσα έχουν διαπιστώσει οι κοινοτικοί ελεγκτές σχετικά με σημαντικά προβλήματα και ελλείψεις στο έργο του υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης όσον αφορά το σύστημα διαχείρισης ζωικών υποπροϊόντων, το πρόγραμμα παρακολούθησης βρουκέλλωσης και φυματίωσης, τα κτηνιατρικά φάρμακα και υπολείμματα, τη μη εφαρμογή του κανονισμού για την υγιεινή των τροφίμων σε ό,τι αφορά τα σφαγεία, τους φυτοϋγειονομικούς ελέγχους και τις εισαγωγές ζωικών και φυτικών προϊόντων στα συνοριακά κέντρα ελέγχου (ΣΥΚΕ);

ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΜΠΑΤΖΕΛΗ «Απαρέγκλιτη η τήρηση των νόμων»

«Οι καταναλωτές δικαιούνται να τους παρέχονται εγγύα για την ασφάλεια των τροφίμων σε όλο το μήκος της διατροφικής αλυσίδας, στο πλαίσιο της πολιτικής μας για την προώθηση ενός σύγχρονου αγροδιατροφικού μοντέλου που παρέχει, εκτός από ασφαλή, ποιοτικά και διαφοροποιημένα προϊόντα. Στο πλαίσιο αυτό η ρύθμιση και εποπτεία της αγοράς θα παίξουν σημαντικό ρόλο», επισημαίνει μιλώντας στο «Βήμα» η κυρία Κατερίνα Μπατζελή. Και αυτό σημαίνει ότι ***«η τήρηση της νομοθεσίας είναι απαρέγκλιτη»***. Όπως τονίζει, προγραμματίζεται η ολοκλήρωση του επιχειρησιακού σχεδιασμού και της οργάνωσης του ΕΦΕΤ ώστε να λειτουργεί ευέλικτα και αποτελεσματικά σε ό,τι αφορά τους ελέγχους και τη διαχείριση των πολιτικών μας για τα τρόφιμα. Γι' αυτό, σύμφωνα με την υπουργό, έχει συσταθεί ήδη ομάδα εργασίας στην οποία συμμετέχουν, εκτός από το υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, εκπρόσωποι του υπουργείου Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και των εμπλεκόμενων φορέων.

Πηγή: «Το Βήμα», 20/12/09